

U IME ALLAHA MILOSRDNOGA MILOSTIVOGA

KNJIGA O POBRANOJ IMOVINI SA ZEMLJE

(imovini sa zemlje, tj. o nađenoj na tlu i podignutoj, sklonjenoj tuđoj imovini čiji se vlasnik ne zna, a imovina se uzima da ne propadne i da joj se vlasnik pronade)

A kada je izvijestio gospodar pobrane (tj. vlasnik istinski nađene stvari) za znak, dao je (tj. daće) k njemu (tu stvar onaj ko je stvar bio našao, tj. predaće mu je).

PRIČAO NAM JE Adem, pričao nam je Šubete. A pričao mi je Muhamed, sin Bešara, pričao nam je Gunder, pričao nam je Šubete od Selemeta, čuo sam Suvejda, sina Gafeleta, rekao je: sreo sam Ubejja, sina Kaba, bio zadovoljan Allah od njega, pa je rekao:

Uzeo sam (sa tla) novčanik (svežanj od) stotinu zlatnika, pa sam došao Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, pa je rekao:

"Daj poznavati nju (nađenu sumu novaca jednu) godinu." Pa sam dao poznavati nju njezinu godinu, pa nisam našao (nikoga) ko poznaje nju. Zatim sam došao njemu, pa je rekao: "Daj poznavati nju godinu." Pa sam dao poznavati nju pa nisam našao (vlasnika tih zlatnika). Zatim sam došao njemu treći puta. Pa je rekao: "Zapamti (ili: Sačuvaj) njezinu vreću, i njezin broj i njezinu uzicu (svezu kojom je zavezana vreća, novčanik), pa ako je došao (ako dođe) njezin vlasnik (podaj mu je), a ako ne, pa uživaj s njom (uživaj je, potroši je)." Pa sam uživao (potrošio nju). Pa sam sreo njega (to kaže Šubete da je sreo Selemeta) poslije u Meki, pa je rekao (pričajući opet ovaj hadis): Ne znam (je li rekao Suvejd) tri godine ili jednu godinu.

GLAVA

zalutale (izgubljene, tj. nađene) deve.

PRIČAO NAM JE Amr, sin Abbasa, pričao nam je Abdurahman, pričao nam je Sufjan od Rebiata, pričao mi je Jezid, slobodnjak Munbeisa, od Zejda, sina Halida, Džuheniye, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Došao je (jedan) Beduin k Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, pa je pitao njega o (onome) što pobere njega (sa tla, uzme sa tla), pa je rekao:

"Daj poznavati nju (oglasi tu nađenu stvar jednu) godinu. Zatim zapamti (ili: sačuvaj) njezinu vreću i njezinu svezu (uzicu), pa ako je došao jedan (čovjek, tj. neko da) izvijesti tebe za nju (podaj mu je), a ako ne, pa traži da potrošiš nju." Rekao je: "O poslaniče Allaha, pa zalutala (jedinka od) brava?" Rekao je: "Za tebe je, ili za tvoga brata ili za vuka." Rekao je: "Zalutala (od) deva?" Pa se promijenilo (pa je poblijedilo) lice Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, pa je rekao: "Šta je za tebe i za nju (tj. Šta je tebi za njom)? Sa njom je njezin papak (kopita) i njezina mješina (za vodu), dolazi (prilazi) deva vodi i jede stabla."

GLAVA

zalutale (jedinke od) brava.

PRIČAO NAM JE Ismail, sin Abdullaha, rekao je: pričao mi je Sulejman od Jahja-a, od Jezida, slobodnjaka Munbeisova, da je on čuo Zejda, sina Halida, bio zadovoljan Allah od njega, (da) govori:

Pitao se Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, o pobranoj (stvari, tj. upitan je o tome), pa je tvrdio (Zejd) da je on (Muhamed a.s.) rekao:

"Poznaji (tj. Upoznaj ti sam) njezinu vreću i njezinu uzicu, zatim daj poznavati nju godinu." Govori Jezid: Ako se pozna (ili: ne prizna ni od koga da je njegova), tražiće da potroši nju njezin vlasnik (tj. onaj ko ju je našao i privremeno je drži kod sebe), i bila je (tj. biće ona kao) pohranjena (stvar) kod njega (na čuvanju, sačuvanju). Rekao je Jahja: Pa ovo je (ono) koje ne znam da li je u hadisu poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, ono, ili je stvar od (shvatanja, mišljenja koje se uvriježilo) kod njega (Jezida). Zatim je rekao: "Kako vidiš (tj. misliš, šta misliš) o zalutaloj (jedinki od) brava?" Rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio: "Uzmi je, pa (jer) ona je samo za tebe, ili za tvoga brata ili za vuka." Rekao je Jezid: A ona će se davati poznavati takođe. Zatim je rekao: "Kako vidiš zalutalu (od) deva?" Rekao je: Pa je rekao: "Pusti je, pa (jer) zaista sa njom je njezin papak i njezina mješina, dolazi vodi i jede stabla, dok je nađe njezin gospodar."

GLAVA:

Kada se nije našao vlasnik pobrane (stvari) poslije godine, pa ona je za (onoga, pripada onome) ko je našao nju.

(Već su prošla neka obavještenja o ovoj stvari u vezi stanovišta raznih mezheba o ovome pitanju.)

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, izvijestio naš je Malik od Rebiata, sina Abdurahmana, od Jezida, slobodnjaka Munbeisova, od Zejda, sina Halida, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Došao je (jedan) čovjek k poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pa je pitao njega o pobranoj (stvari) pa je rekao:

"Poznaj (tj. Upoznaj, zapamti) njezinu vreću (džak) i njezinu uzicu, zatim daj upoznavati nju godinu. Pa ako je došao njezin vlasnik (podaj mu je), a ako ne, pa tvoje (svoje) stanje je sa njom (ili: tvoja stvar, tvoj posao je sa njom da učiniš šta hoćeš)." Rekao je: "Pa zalutala (A zalutala od) brava?" Rekao je: "Ona je za tebe, ili za tvoga brata ili za vuka." Rekao je: "Pa zalutala (od) deva?" Rekao je: "Šta je za tebe i za nju (Šta je tebi za njom)? Sa njom je njezina mješina i njezin papak (kopita, tj. obuća), dolazi vodi (na vodu) i jede stabla (stabljike, tj. lišće sa stabala) dok je sretne njezin gospodar (dok je ne nađe vlasnik).

GLAVA:

Kada je našao drvo u moru, ili bič (kandžiju, kamdžiju) ili slično njemu.

A rekao je Lejs: pričao mi je Džafer, sin Rebiata, od Abdurahmana, sina Hurmuza, od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, od poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, da je on spomenuo (jednoga) čovjeka od Israelićana, i tjerao je (tj. ispričao je skraćeno taj) hadis:

Pa je izašao (da) gleda možda (neka) lađa (da) je već donijela njegovo imanje pa kadli sa (onim) drvetom (se sretne, tj. ugleda ono drvo u kojem su bili novci). Pa je uzeo njega (to drvo) za svoju porodicu (kao ogrijevno) drvo. Pa pošto je prepilio njega, našao je imanje (novce) i stranicu (tj. list, pismo).

GLAVA:

Kada je našao (jednu) datulu u (tj. na) putu (stazi).

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Jusufa, pričao nam je Sufjan od Mansura, od Talhata, od Enesa, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Prošao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, pokraj (jedne) datule u (na) putu. Rekao je:

"Da nije (toga) da se ja bojim da biva (ova datula) od milostinje, zaista bih pojeo nju."

(Dakle, mala stvar kao što je jedna jedina datula može se uzeti i pojesti ako se nađe na putu. To će se pisati i ubrojiti u milostinju, da je dao nju kao milostinju onaj ko je nju izgubio. Muhamed a.s. nije smio jesti ni uzimati ni od koga milostinje za sebe lično, za svoju upotrebu i korišćenje, pa je zbog toga nije uzeo i pojeo.)

A rekao je Jahja: Pričao nam je Sufjan, pričao mi je Mansur. A rekao je Zaidete od Mansura, od Talhata, pričao nam je Enes. A pričao nam je Muhamed, sin Mukatila, izvijestio nas je Abdullah, izvijestio nas je Mamer od Hemmama, sina Munebiha, od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekao je:

"Zaista je se okrenem (vratim, tj. navratim) svakako k svojoj porodici, pa nađem datulu, palu (da je pala) na moju postelju, pa podignem nju zato (da) pojedem nju, zatim se bojim (uplašim) da će biti milostinja pa bacim nju (pa je bacim)."

GLAVA:

Kako će se dati poznati pobrana (stvar) stanovnika Meke?

A rekao je Tavus od Ibnu Abasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekao je:

"Neće pobirati njezinu pobranu (stvar, tj. stvar koja se nađe na tlu u Meki - neće je uzimati sa tla niko drugi) osim ko će dati poznavati nju."

A rekao je Halid od Ikrimeta, od Ibnu Abasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio:

"Neće se pobirati njezina pobrana (stvar nikako drukčije) osim za davaoca poznavanja (tj. osim tako da se dostavi ili saopći licu koje je određeno da se brine o nađenim stvarima i da ih daje na poznavanje i uvid)."

A rekao je Ahmed, sin Sada: Pričao nam je Revh, pričao nam je Zekerija, pričao nam je Amr, sin Dinara, od Ikrimeta, od Ibnu Abasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, rekao:

"Neće se sjeći njezino trnje, i neće se natjeravati u bijeg njezina lovina (lovna divljač), i nije dozvoljena njezina pobrana (stvar ni za koga drugoga) osim za zaklinjača (to jest: za onoga ko će je dati poznavati i zaklinjaće onoga ko se javi da je njegova pobrana stvar, da ju je on izgubio), i neće se sjeći (tj. kositi, žeti svježe) njezino sijeno (trava sirova)." Pa je rekao Abas: "O poslaniče Allaha, osim izhira (pirike, ili trstike, trske)." Pa je rekao: "Osim izhira (pirike, trstike, trske)."

(Objašnjenja o ovome hadisu su davata.)

PRIČAO NAM JE Jahja, sin Musa-a, rekao je: pričao nam je Velid, sin Muslima, pričao nam je Evzaija, pričao mi je Jahja, sin Ebu Kesira, rekao je: pričao mi je Ebu Selemete, sin Abdurahmana, rekao je: pričao mi je Ebu Hurejrete, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Pošto je osvojio Allah na svoga poslanika (tj. svome poslaniku), pomilovao ga Allah i spasio, Meku, ustao je (Muhamed a.s.) u (među) ljudima, pa je hvalio Allaha i zahvalio se Njemu, zatim je rekao:

"Zaista Allah je zadržao od Meke slona (o kojem je riječ u Kur'anu u jednome poglavlju), a dao je vlast nad njom svome poslaniku i vjernicima. Pa zaista ona nije dozvoljena (da bude kao ratno borilište ni) za jednoga (čovjeka koji) je bio prije mene, i zaista ona se dozvolila meni (jednu) uru od dana (ili: jedan časak od dana). I zaista ona nije dozvoljena (ni) za jednoga (čovjeka) poslije mene: pa neće se natjeravati (u bijeg, bježanje) njezina lovina (lovna divljač), i neće se sjeći (kositi, tj. uništavati) njezino (mekansko) trnje, i nije dozvoljena njezina pala (ispala, izgubljena stvar nikome) osim za zaklinjača (osim zaklinjaču, koji drugoga zaklinje). A ko (se nađe u takvom slučaju da) se ubio njemu ubijeni (tj. da mu nekoga od roda ubije neko lice), pa on je (slobodan da se opredijeli na suđenu) za bolje (od) dva gledanja (vida na kaznu ubice): ili da se otkupi, ili da osveti (tj. odmazdi glavu za glavu, da se i ubica ubije)." Pa je rekao: Abas: "Osim izhira (pirike trave, ili trstike trave, šiblja), pa (tj. jer) zaista mi učinimo (tj. upotrebljavamo) njega za naše grobove i naše kuće." Pa je rekao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio: "Osim izhira (To jest: Izahir se jedino može sjeći, žeti, kositi)." Pa je ustao Ebu Šah, (jedan) čovjek od stanovnika Jemena pa je rekao: "Pišite za mene (tj. Napišite mi to što je sada rečeno sve), o poslaniče Allaha!" Pa je rekao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio: "Napišite za Ebu Šaha (Ebu Šahu)!" Rekao sam Evzaiji: "Šta je (tj. Šta znači) njegov govor: "Napišite za mene (meni), o poslaniče Allaha?!" Rekao je: "Ovu propovjed koja (je upravo ta što) je čuo nju od poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio."

GLAVA:

Neće se sebi musti (pomusti) stoka (ni) jednoga (čovjeka, tj. ničija stoka, marva) bez dozvole.

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, izvijestio nas je Malik od Nafia, od Abdullaha, sina Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, rekao:

"Neće nikako musti (ili: Neka nikako ne muze ni) jedan (čovjek) stoku (nijednoga) čovjeka bez njegove dozvole. Zar (ili: Da li) voli jedan (od) vas da se dođe njegovoj smočnici (tj. mjestu gdje se čuva smok, piće - mlijeko za pijenje) pa (da) se razbije njegova riznica (tj. ostava, magaza) pa (da) se sebi prenese njegova hrana? Pa pohranjuju njima (vlasnicima) samo vimena njihove stoke njihove hrane, pa neka nikako ne muze (ni) jedan (čovjek) stoku (ni) jednoga (čovjeka drukčije) osim sa njegovom dozvolom."

GLAVA:

Kada je došao vlasnik pobrane (stvari) poslije godine (dana), vratiće je na njega (njemu onaj ko je tu stvar pobrao, našao, uzeo) zbog (toga jer) je zaista ona pohranjena stvar (tj. smatra se kao pohranjena stvar) kod njega.

PRIČAO NAM JE Kutejbete, sin Seida, pričao nam je Ismail, sin Džafera, od Rebiata, sina Abdurahmana, od Jezida, slobodnjaka Munbeisa(-ovoga), od Zejda, sina Halida, Džuheniye, bio zadovoljan Allah od njega, da je (neki) čovjek pitao poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, o pobranj (nađenoj stvari). Rekao je:

"Daj poznavati nju godinu (dana), zatim upoznaj njezinu uzicu (svezu) i njezinu vreću, zatim traži potrošiti (da potrošiš) nju. Pa kad je došao njezin gospodar (vlasnik), pa izvrši nju (tj. vrati je ako je još kod tebe, a ako si je potrošio, vrati sličnu stvar) k njemu." Rekli su: "O poslaniče Allaha, pa (ili: a) zalutala (od) brava?" Rekao je: "Uzmi je, pa ona je samo za tebe, ili za tvoga brata ili za vuka." Rekao je: "O poslaniče Allaha, pa zalutala (a zalutala od) deva?" Rekao je: Pa se rasrdio poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, čak (da) su se vrlo zacrvenile njegove dvije jagodice (na licu), ili: njegovo lice se vrlo zacrvenilo, zatim je rekao: "Šta je za tebe i za nju (zajedničko, tj. Šta imaš do nje, deve), a za nju (postoji) sa njom (je) njezina kopita (obuća, tj. a ona ima sa sobom papak) i njezina mješina dok sretne (dok ne sretne) nju njezin gospodar (neka luta, ne diraj je)."

GLAVA:

Da li će uzeti pobranu (tj. izgublenu nečiju stvar) i neće ostaviti nju (da) propadne, da ne uzme nju ko ne zaslužuje (ko nije pouzdan da će tražiti pravoga vlasnika).

PRIČAO NAM JE Sulejman, sin Harba, pričao nam je Šubete od Selemeta, sina Kuhejla, rekao je: čuo sam Suvejda, sina Gafeleta, rekao je: bio sam sa Selmanom, sinom Rebiata, i Zejdom, sinom Suhana, u (jednoj) borbi pa sam našao (jednu) kandžiju (bič). Pa je rekao meni (jedan od njih dvojice):

"Baci ga (bič, kandžiju)." Rekao sam: "Ne, ali (tj. nego ću ga dati vlasniku) ako nađem njegova vlasnika, a ako ne, uživaću s njim (tj. uživaću ga, koristiću ga, uzeću ga sebi - taj bič)." Pa pošto smo se vratili, hodočastili smo (išli smo na hadž) pa sam prošao pokraj Medine. Pa sam pitao (o slučaju biča, kandžije) Ubejja, sina Kaba, bio zadovoljan Allah - uzvišen je - od njega, (da mi objasni ili sam ga trebao baciti, ili je ispravno što sam ga uzeo) pa je rekao (kao odgovor, tj. mjesto od govora ispričao je ovo):

Našao sam kesu (novčanik sa novcima) na vremenu Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, u njoj je (bilo) stotinu zlatnika. Pa sam donio nju Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, pa je rekao: "Daj poznavati nju godinu (dana)." Pa sam dao poznavati nju godinu, zatim sam došao, pa je rekao: "Daj poznavati (Oglasi kao izgublenu stvar) nju godinu (dana)." Pa sam dao poznavati nju godinu (dana), zatim sam došao njemu. Pa je rekao: "Daj

poznavati nju godinu." Pa sam dao poznavati nju godinu, zatim sam došao njemu četvrti puta. Pa je rekao: "Upoznaj (ti sam, tj. Upamti dobro) njezin broj, i njezinu svezu i njezinu vreću (kesu), pa ako dođe njezin vlasnik (uruči mu je), a ako ne, uživaj s njom (uživaj je, koristi je za svoje potrebe).

PRIČAO NAM JE Abdan, rekao je: izvijestio me moj otac od Šubeta, od Selemeta za ovo (za navedeni hadis). Rekao je (Šubete): Pa sam sreo njega (Selemeta) poslije u Meki pa je rekao: Ne znam da li tri godine ili jednu godinu.

GLAVA

(onoga) ko je dao poznavati pobranu (stvar), a nije dao nju k vladaru (k vlasti, vladaru, vlasti).

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Jusufa, pričao nam je Sufjan od Rebiata, od Jezida, slobodnjaka Munbeisa, od Zejda, sina Halida, bio zadovoljan Allah od njega, da je (neki) Beduin pitao Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, o pobranj (stvari). Rekao je:

"Daj poznavati nju godinu, pa ako je došao jedan (čovjek, tj. neko da) izvijesti tebe za njezinu vreću i njezinu svezu (uruči mu je), a ako ne, pa traži potrošiti (da potrošiš) nju (dakle: potroši je, uzmi je sebi i sl.)." A pitao je njega o zalutaloj (od) deva, pa se promijenilo (ozlovoljilo) njegovo lice i rekao je: "Šta je za tebe i za nju (zajedničko, tj. Šta ti je za njom), a za nju je sa njom njezina (njena) mješina i njezina (i njena) obuća (doslovno: njezin papak), dolazi vodi i jede stabla. Pusti je, da nađe nju njezin gospodar (njen vlasnik)." A pitao je njega o zalutaloj (od) brava pa je rekao: "Ona je za tebe, ili za tvoga brata ili za vuka."

GLAVA.

PRIČAO NAM JE Ishak, sin Ibrahima, izvijestio nas je Nadr, izvijestio nas je Israil od Ebu Ishaka, rekao je: izvijestio me Bera' od Ebu Bekra, bio zadovoljan Allah od njih dvojice. - H - Pričao nam je Abdullah, sin Redža-a, pričao nam je Israil od Ebu Ishaka, od Bera-a, od Ebu Bekra, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Otišao sam pa kadli ja sa pastirom brava (ovaca se sretmem, sretoh se, pastir) tjera svoje brave. Pa sam rekao: "Za koga (tj. Čiji) si ti?" Rekao je: "Za čovjeka (tj. Ja sam od jednoga čovjeka) od Kurejševića." Pa je imenovao njega, pa sam poznao njega. Pa sam rekao: "Da li je u tvojim bravima od mlijeka (tj. Ima li imalo mlijeka u tvojih brava, ovaca)?" Pa je rekao: "Da." Pa sam rekao: "Da li si ti muzač meni (tj. Da li ćeš mi namusti, pomusti mlijeka)?" Rekao je: "Da." Pa sam zapovjedio njemu pa je ukolinčio (jednu) ovcu od svojih brava.

("I'tekale": ukolinčio je. To znači zadržati ovcu radi muženja na taj način što se stavi jedna noga ovce između potkoljenice i stegna svoga, tj. čovjeka koji hoće da muze ovcu; ili stavi se noga ovce među noge muzača, ili: stavi muzač svoju nogu među dvije noge ovce razmaknuvši joj tako noge da se ne može kretati i otimati od muzača. Taj postupak se ovdje izrazio i preveo sa izrazom: ukolinčiti, a to znači: zadržati, postaviti ovcu u stav i položaj za muženje.)

Zatim sam zapovjedio njemu da otrese njezino vime od prašine. Zatim sam zapovjedio njemu da otrese svoje dvije šake (svoja dva dlana) pa je rekao ovako: udario je jednu (od) svoje dvije šake sa drugom (to znači: otresti). Pa je muzao (namuzao jednu) malenkost (malu količinu, veli se: koliko jednu čašu) od mlijeka. A već sam učinio (tj. pripremio) za poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (jednu malu kožnu) posudu (za vodu na putovanju), na

njezinim ustima (tj. na otvoru te posude) je (jedna) krpa pa sam salio na (to) mlijeko (vode iz te posude tako) čak (da) se ohladio najdonji (dio) njega. Pa sam dospio k Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, pa sam rekao:

"Pij, o poslaniče Allaha!" Pa se napio (tako) čak (da) sam bio zadovoljan (tj. te sam osjetio zadovoljstvo).